

Szeged tiltakozik az önkormányzati jog csorbitása ellen

Dr. Bodnár Géza indítványa

(A Délmagyarország munkatársától.) Az új törvényhatósági törvény jó néhány éve készült, ki tudná mégis megmondani, elkészült-e már végleg, mikor kerül a parlament elé, mikor lesz belőle törvény. Egy azonban ma is és már hosszú ideje bizonyos: az a szellem és azok az alapelvek, amelyek a föltérít tervek, a nyilvánosságra került törvényjavaslatot uralják, alig néhány ponton egyeztetetők össze az önkormányzati jog csorbitatlanságával. Mégsem akadt egyetlen önkormányzati testület sem, amely föltérít volna a szavát a törvényhatósági reformnak ilyen szellemben való elkészítése ellen. Ezt a kinos, ezt a magyarázatra sem szoruló hallgatást törli most meg dr. Bodnár Géza indítványa, amelyet a következőkben terjesztett a decemberi közgyűlés elé:

„A törvényhatóságok a magyar alkotmányos életnek mindenkor rendíthetetlen védőbástyái voltak. A részükre biztosított önkormányzati jog keretében nemcsak a nemzet összességét alkotó polgárok mindennapi életérdekeit szolgáló hivatott közigazgatás feladatait teljesítették eredménnyel, hanem

a századok folyamán kedvezőtlenül alakult magyar sorsban végvárai voltak állami életünk önállóságának, az alkotmányos szabadságnak és sikerrel verték vissza az ellenük irányuló támadásokat.

A »törvényhatóság« lényegét képező önkormányzati jogra halálos csapással kíván lesújtani a »Közigazgatás rendezéséről« szóló törvényjavaslat.

A törvényhatóságok kötelessége elsősorban, hogy ezen jövődő sorsunkra végzetessé válható támadás ellenében felemeljék tiltakozó szavukat.

Méltóztassék a novemberi közgyűlés elé terjeszteti pártolól a következő indítványomat:

— Irjon fel a törvényhatóság az országgyűlés mindkét házához, hogy a javaslat törvényerőre emelésekor

mellőztessék mindazon rendelkezések, amelyek alkalmasak az önkormányzati jog csorbitására

és keresse meg a városi és megyei törvényhatóságokat hasonlítottul feliratok küldése céljából.

Unnepi külsőségek között adta át a kultuszminiszter a diszes ajándék-ornátust

Gróf Klebelsberg Kunó Szegeden

(A Délmagyarország munkatársától.) Fényes ünnepség színhelye volt szombaton délután a fogadalmi templom főhajója. Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter át adta dr. Glattfelder Gyula megyéspüspöknek a fogadalmi templom számára a minisztérium értékes ajándékát, egy művészi kivitelű és rendkívül értékes, diszes pápi ornátust.

A kultuszminiszter dr. Madarász István miniszteri tanácsos társaságában már péntekről szombatra virradó éjjel megérkezett Szegedre, szalonkocsiját azonban csak reggel kilenc órakor hagyta el, amikor megjelent az állomás peronján

üdvözlésére

a szegedi helyőrség egy százada, dr. Aigner Károly főispán, Fodor Jenő helyettes polgármester, dr. Dézsi Lajos az egyetem rektora és az egyetemi ifjuság népes küldöttsége.

A miniszter elhaladt a századparancsnok jelentését, aztán fogadta az üdvözléseket, majd az egyetemi hallgatók sora előtt lépett el és kíséretével a püspöki palotába ment, ahol Glattfelder Gyula püspök vendégelte meg villásreggelivel.

A templomi ünnepség

Tizenegy órakor kezdődött, de már jóval korábban igen nagy számú közönség gyülekezett össze a templom főhajójában, amelynek baloldali oltárfülkéjében piros szőnyegekkel borított emelvény volt és az emelvény, valamint az emelvényre helyezett asztalokon a kultuszminisztérium értékes ajándékainak darabjai heverték.

A diszes ornátus

minden egyes darabja valóságos iparművészeti remekmű. A minisztérium megrendelésére készítette az Izabella királyné hercegaszony vezetésével dolgozó »Izabella Háziipar Egyesület« budapesti műhelyében. Az ajándék minden egyes darabja a legértékesebb selyemből készült igen gazdag valódi arany és ezüst hímzés borítja. Az ajándék, amelynek pénzbeli értéke szinte meghatározhatatlan, a következő darabokból áll: 3 arany pluviale (palást), 1 archinresbiteri pluviale topáz és ametiszt csattokkal, egy püspöki süveg ékkövekkel, 2 egyszerűbb süveg, 1 bursa (táska) két pallával, 3 manipulus, 2 stola, 1 moniale, 4 dalmatika, köztük két ezüstsínör, 1 ékköves arany kazale.

A templomban gyülekező közönség elragadtatott csodálkozással szemlélte meg ezeket a kirakott drágaságokat és alig tudott nézésükkel betelni.

Tizenegy óra után néhány perccel érkezett meg a város autói a fogadalmi templom főbejáratához a kultuszminiszter Glattfelder Gyula megyéspüspök és Madarász miniszteri tanácsos társaságában. A miniszter a diszruhás rendőrök és a közönség sora között vonult föl a templomban rögtönzött emelvényre, ahol a miniszteren kívül helyet foglalt a megyéspüspök, Várhelyi József preláthus, Madarász miniszteri tanácsos, dr. Hamza Géza a tábla elnöke, dr. Dézsi Lajos rektor, dr. Aigner Károly főispán, dr. Szalay József kerületi főkapitány és néhány pap.

Először Madarász miniszteri tanácsos olvasta fel gróf Klebelsberg Kunónak a megyéspüspökhöz intézett ajándékozó levelét.

A levél felolvasása után

a miniszter tartott rövid beszédet.

Beszédét azzal kezdte, hogy Magyarországgal együtt Szeged városát is igen súlyos helyzetbe sodorta a világháború, amelynek felidézésében a magyarságnak semmi része sem volt, de azért becsülettel végigharcolta, így a súlyos helyzetbe bele kell nyugodni, mert az a kéz, amely lesújtotta most a magyar népet, fel is tudja azt emelni.

— Mi tökéletlen emberek úgy hódolunk isten dicsőségének, hogy felajánljuk neki a leg-szebbet, amit az emberi elme és az emberi kéz az építészet, a festészet, a szobrászat, az iparművészet terén csak alkothat, ezért ajánljuk most fel ezt a misemondó ruhát is.

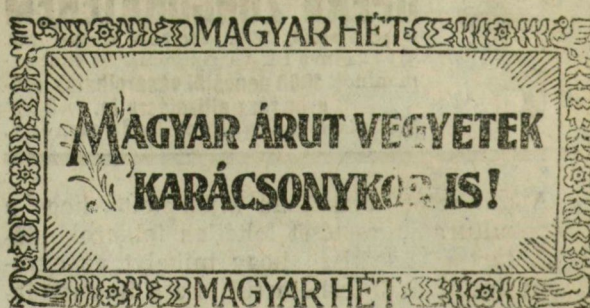
Az ajándékot ezután azzal a kívánsággal adja át a megyéspüspöknek, hogy bárcsak hasznára válna ez az ornátus az országnak, a városnak, a város népének és a szegedi egyetem ifjuságának egyaránt.

A beszédre

a megyéspüspök

válaszolt. A mai ünnepségen történelmet lát, annak a történelmi szellemnek a megnyilatkozását, amely ezer éven keresztül annyira jellemezte a magyar népet, a magyar nemzetet: a keresztény gondolkodás szellemének megnyilatkozását. Ez a szellem nyilatkozik meg a kultuszminiszter ajándékában.

— Ennek a történelmi megnyilatkozásnak a szellemében veszem át ezeket a nagyszű

templomi szerelvényeket a fogadalmi templom számára. Használni fogjuk ezeket nemcsak akkor, amikor a múlt emlékeinek kívánnunk áldozni, hanem akkor is, amikor a szebb jövőért kérjük az Isten segítségét. A csanádi egyházmegye híveinek nevében is köszönöm az ajándékot és Isten áldását kérem excellenciára.

A püspök ezután felöltötte miseruháját, majd hosszabb imát mondott és megszentelte az ajándékornátus minden egyes darabját. A szertartás közben az ifjusági énekhar a Nagycsónyunk című egyházi dalt énekelte.

A szertartás után a megyéspüspök átadta a miniszter ajándékát megörzés végett Várhelyi József preláthusnak, »a fogadalmi templom buzgó plébánosának«.

Várhelyi preláthus

a következőket mondotta:

— Őszinte örömmel veszem át és örömmel meg ezt az értékes ornátust, amelynek rendeltetése, hogy »szolgáljon lelki épülésére Szeged népének és egyetemi ifjuságának«. Igérem, hogy imánkban mindig megemlékezünk a miniszterről, aki szeretetének ilyen gyönyörű tanujelét adta.

Ezután

dr. Muntján István táblai tanácselnök,

a belvárosi katolikus hitközség világi elnöke mondott köszönetet a miniszternek a hitközség nevében az ajándékért.

— Ez a királyokhoz méltó ajándék mindig emlékeztetni fog bennünket arra — mondotta többek között —, hogy hordozója képviselője a király-Krisztusnak, aki királya ennek a királytalan szegény magyar királyságnak is. Ez az ornátus emlékeztetni fog bennünket arra is, hogy Excellenciád szeretett bennünket úgy, mint ahogyan még államférfi még talán sohasem szerette ezt a várost. Ez a szeretet nemcsak ékes szavakban, hanem kulturális alkotásokban is megnyilatkozik.

Ezzel a templomi ünnepség véget ért. A közönség, amely közben zsufolásig megtöltötte a templom főhajóját, felnyomult az emelvényre és közvetlen közlőrl tekintette meg az ornátus gyönyörű darabjait.

A kultuszminiszter kíséretével ezután

az egyetemi építkezéseket

tekintette meg, majd gyalog a püspöki palotába ment, ahol

küldöttségeket

fogadott. Először a MANSZ küldöttségét fogadta a miniszter, majd a főispán vezetésével a szegedi zenei intézmények államosítása, a zenepalota felépítése és a szegedi zenekultúra támogatása érdekében tisztelő küldöttséget fogadta, melyben König Péter zenedeigazgató, Wimmer Fülöp kamarai elnök, Pongrácz Albert gázgyári igazgató és Belle Ferenc zeneiskolai tanár vettek részt. Ugy Aigner Károly főispán, mint König Péter hangoztatták a miniszter előtt, hogy miután a város anyagi eszközök hiányában Szeged zenei életének fennmaradása érdekében, sajnos nem áldozhat, szükségesnek látszik a zenei oktatás államosítása, hogy ilykép

a szegedi zeneiskola mintegy középiskolája legyen a budapesti zeneakadémiának.

PATZAUER
RUM
LIKÖR KONYAK